

Yashil IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

10
2023

08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
08.00.02 Makroiqtisodiyot
08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
08.00.06 Ekonometrika va statistika
08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
08.00.09 Jahon iqtisodiyoti

08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
08.00.11 Marketing
08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
08.00.13 Menejment
08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

74-91 xalqaro daraja
ISSN: 2992-8982

Yashil IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:
Sharipov Qo'ng'irotboy Avezimbetovich

Elektron nashr. 714 sahifa, 30-oktyabr, 2023-yil.

Bosh muharrir o'rinbosari:
Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:
Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Salimov Oqil Umrzoqov, O'zbekiston fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston fanlar akademiyasi akademigi
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Toshkulov Abduqodir Hamidovich, i.f.d., prof., TDU rektori
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, i.f.d., O'zR Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vaziri o'rinbosari
Sharipov Qo'ng'irotboy Avazimbetovich, t.f.d., prof., TDIU rektori
Oblamuradov Narzulla Naimovich, i.f.n., dotsent
Djumaniyazov Maqsud Allazarovich, Qoraqalpog'iston Respublikasi Tabiat resurslari qo'mitasi raisi
Axmedov Durbek Kudratillayevich, i.f.d., prof., O'zR Oliy Majlisi qonunchilik palatasi deputati
Utayev Uktam Choriyevich, O'zR Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farxod, O'zR Bosh prokuraturasi iqtisodiy jinoyatlarga qarshi kurashish departamenti bo'limi boshlig'i
Eshov Mansur Po'latovich, i.f.d., prof., TDIU Akademik faoliyat bo'yicha prorektori
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, i.f.d., prof., TDIU YoMMMIB birinchi prorektori
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, i.f.d., prof., TDIU Ilmiy ishlar va innovatsiyalar bo'yicha prorektori
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, i.f.d., prof., "O'IRIAM" ilmiy tadqiqot markazi direktori – prorektor
Yuldashev Maqsud Abdullayevich, p.f.d., prof., TDIU Moliya-iqtisod ishlari bo'yicha prorektori
Karimov Norboy G'aniyevich, i.f.d., prof., TDIU huzuridagi PKQTMO tarmoq markazi direktori
Hakimov Nazar Hakimovich, f.f.d. TDIU profesor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, i.f.d., TMI professori
Samadov Asqarjon Nishonovich, i.f.n., TDIU Marketing kafedrasini professori
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, t.f.d., Rossiya xalqlar do'stligi universiteti professori
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, i.f.d., prof., Xalqaro "Nordik" universiteti rektori
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, f.f.d., TDIU professori
Po'latov Baxtiyor Alimovich, t.f.d., prof., Atrof-muhit va tabiatni muhofaza qilish texnologiyalari ilmiy-tadqiqot instituti
Axmedov Javohir Jamolovich, i.f.f.d., "El-yurt umidi" jamg'armasi ijrochi direktori o'rinbosari
Isakov Janabay Yakubbayevich, i.f.d., TDIU professori
Musyeva Shoira Azimovna SamDu IS instiuiti professori
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, t.f.f.d., Toshkent arxitektura-qurilish universiteti katta o'qituvchisi
Kamilova Iroda Xusniddinovna, i.f.f.d., TDIU dotsenti
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, i.f.f.d., TDIU dotsenti
Sevil Piriyeva Karaman, PhD, Turkiya Anqara universiteti doktoranti
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, TDIU katta o'qituvchisi
Rustamov Ilhomiddin, f.f.n., Farg'ona davlat universiteti dotsenti
Nomozova Qumri isoyevna Geologiya fanlari universiteti "Iqtisodiy geologiya" kafedrasini dotsenti
Mirzaliyev Sanjar Maxamatjon o'g'li, TDIU Ilmiy tadqiqotlar va innovatsiyalar departamenti rahbari
Babayeva Zuhra Yuldashevna, TDIU huzuridagi PKQTUMOTMXHB mutaxassis

Ekspertlar kengashi:

Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, i.f.d, TDIU dotsenti
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, i.f.f.d, TDIU dotsenti
Imomqulov To'liq Burxonovich, i.f.f.d, TDIU dotsenti

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

MUNDARIJA

Qishloq xo'jaligida innovatsion xizmatlar infratuzilmasini rivojlantirishning nazariy asoslari.....	8
Sharipov Kongratbay Avezimbetovich , professor; Zaynutdinova Umida Djalalovna , dotsent	
O'zbekiston-Turkiya do'stligi azaliy qadryatlarimiz zaminida yashab kelmoqda.....	13
O'sman Mesten , Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya-O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari	
O'zbekistonda turizm sohasining rivojlanishini davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash mexanizmini takomillashtirish.....	15
Akkulov Abdulaziz Uralboyevich , mustaqil tadqiqotchi	
O'zbekiston Respublikasini "Yashil" iqtisodiyotga o'tish istiqbollari. Muammolar va yechimlar.....	19
Mirzayev Bexruz Abdulla o'g'li , doktorant	
Mamlakat iqtisodiyotini rivojlantirishda "Yashil" iqtisodiyotning o'rni.....	26
Sevara Yaxshimuratova Rustam qizi , assistent-o'qituvchi	
Sanoat barqarorligini ta'minlashda yashil energetikaning o'ziga xos xususiyatlari.....	29
Kadirov Abdumalik Matkarimovich	
Republikamizda "yashil iqtisodiyot"ni shakllantirishda agroxizmatlarni rivojlantirishning asosiy yo'nalishlari.....	36
Mirzayev Q. J. , i.f.d., professor; Jonuzokov M. K. , assistent o'qituvchi	
"Yashil" obligatsiyalarni muomalaga chiqarishning nazariy va amaliy jihatlari.....	40
E. I. Nosirov , i.f.n., dotsent	
Turizm sohasidagi loyihalarni kreditlash amaliyotini takomillashtirish.....	46
Matkabilova Dilorom Xalilullayevna , PhD	
Koreya Respublikasida yashil (eko) turizmning rivojlanish yo'nalishlari va muammolari.....	51
Islomova Dilrabo Salomovna , kafedra assistenti	
Moliyaviy menejment tizimini transformatsiyalashda raqamli marketing samaradorligini baholashning nazariy yondashuvlari.....	55
Sobirjonov Sanjar Sobirjonovich , PhD, dotsent	
Samarqand viloyati ekologik turizm salohiyatidan samarali foydalanish asosida ekoturizm klasterlarini shakllantirish.....	62
Abduraxmanova Aqida Fayzulla qizi , i.f.b.f.d.; Axrorov Farxod Baxriddinovich , i. f. n.; Xo'jamov Bobur , tadqiqotchi	
Ichki turizmni rivojlantirishda davlatning o'rni.....	68
Dehqonov Burxon Rustamovich , tayanch doktorant	
O'zbekistonda turizm sohasini rivojlanishiga global trendlarning ta'siri.....	72
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich , i.f.d., professor	
Assessment of the Current State of the Market and Procedure For Lending to Subjects of Tourism Services of the Republic of Uzbekistan.....	79
Karimova Aziza Maxomadrizoyevna , PhD, docent; Maqsudov Orif Shakirovich , assistant	
Islomiy moliya instrumentlari (muzoraba va mushoraka) va ularni tijorat banklarida qo'llash.....	84
Madraximova Gulasal , dotsent; Safarova Nasiba , magistrant	
Mamlakatimizda "Yashil" iqtisodiyot asosida barqaror rivojlanishni ta'minlashning o'ziga xos jihatlari.....	90
Mustafaqulov Yangiboy Bo'riqulovich , Todjimamatova Mashhura Erkinovna ; Nurmatova Hilola A'zamovna ; Berdieva Aziza G'anisher qizi ; Egamberdieva Oydin Abror qizi	
Ways to Improve the Green Recovery in Uzbekistan by Investment and Trade.....	97
Nurbek Khalimjonov , assistant	
Evaluating the Path Towards Sustainable Tourism Development in the Republic of Uzbekistan.....	102
Khusniddin Egamnazarov	
Nexus Between Climate Change and Energy Consumption in Uzbekistan: A Time Series Analysis.....	106
Sarvar Mamasoliyev ; Shodiyor Toxirov	
O'zbekistonda mice turizmni barqaror rivojlanishida qulay infratuzilma.....	112
Xalimova F. N. , katta o'qituvchi	
Ichki turizmni rivojlantirishning ilg'or xorijiy tajribasi va uni O'zbekistonda qo'llashning iqtisodiy afzalliklari.....	115
Matkarimov Jahongir Shamuratovich , mustaqil tadqiqotchi	
Agroturizmni rivojlantirish orqali hududlarning barqaror rivojlantirish imkoniyatlari.....	122
Jo'rayeva Nargiza Abduvohidovna , kafedra dotsenti	
Turizm sektorida milliy hunaromadchilik mahsulotlarining rivojlanishining o'ziga xos xususiyatlari.....	126
Xushnazarova Maxzuna Gulamdjanovna , kafedra assistenti	
Роль религиозного туризма в экономике Узбекистана.....	132
Рахимова Дилфуза Мирзакасимовна , преподаватель	
Turistik sanoatining investitsion jozibadorligini boshqarish va samaradorligini baholash.....	139
Sa'dullayeva Gulnoza Sodiq qizi , PhD	

Turizmga innovatsiyon texnologiyalarni joriy qilish shart sharoitlari	144
Po'latov Ma'murjon Murodjon o'g'li , doktorant	
O'zbekistonning "yashil iqtisodiy strategiyasi" va uni amalga oshirishning asosiy yo'nalishlari	147
Bekmirzayev Mirzoxid Adashaliyevich , dotsent	
An Analysis of the Structure of Trade Between China and Uzbekistan	150
Cao Gang , PhD Candidate	
"Daka-Tex" MCHJ XKning marketing faolyatining takomillashtirish.....	160
Musyeva Shoira Azimovna , kafedra professori	
Mamalakat iqtisodiy xavfsizligini ta'minlashda oziq-ovqat xavfsizligining o'rni.....	164
Ibragimov G'ayrat Ablaqulovich , PhD; Shukurova Nilufar Qahramonova , tadqiqotchi;	
Umirov Islombek Furkatovich , tadqiqotchi; Tojiqulov Samandar Orufjon o'g'li , tadqiqotchi	
MDH davlatlarida chorva va parandachilik o'sish dinamikasi	169
Abidov Abdujabbor Abduxamidovich , t. f.n., dotsent	
Tijorat banklarida foiz stavkaning likvidlikka ta'siri.....	179
Berdiyarov Baxriddin Tavasharovich , iqtisodiyot fanlari doktori, professor	
O'zbekiston moliya bozorini jahon moliya bozoriga integratsiyalashuvining dolzarb masalalari	186
Burxanov Aktam Usmanovich , i.f.d., prof.; Xudoyqulov Xurshid Xurramovich , i.f.d., prof.	
O'zbekiston Respublikasining Jahon savdo tashkilotiga a'zo bo'lishiga oid	191
Ruzibayev Jahongir Nodirovich	
O'zbekistonda ikkilamchi qimmatli qog'ozlar bozori hozirgi holati tahlili.....	194
Ro'ziqulov Abdimo'min Qussam o'g'li , mustaqil izlanuvchi	
Raqamli texnologiyalar orkali turizm industriyasini rivojlantirish usullari	200
R. P. Zarikeyev , mustaqil doktorant	
Korxonada iqtisodiy xavfsizligini ta'minlashda inson resurslaridan foydalanish amaliyoti	206
Abdualimov Ashraf Qurbonaliyevich , doktorant	
Oliy ta'lim muassasalarida to'lov-kontrakt shakli mablag'lari bo'yicha xarajatlar va ular hisobining amaldagi holati	211
Abdujalilova Dilnoz Abdusattorovna , doktorant	
O'zbekistonda oziq-ovqat bozori nazariy tahlili.....	216
Abduraxmanova Zuxra Toxir qizi , doktorant	
Sug'urta munosabatlarini takomillashtirishning istiqbollari	221
Abdutarapova Dildora Farxodjon qizi , doktorant	
Functions of Management in Education and Its Significance	231
Akhatova Shakhnoza Akram kizi , teacher	
Qishloq xo'jaligi korxonalarini moliyalashtirishni yangicha usullarini o'rganishning ayrim dolzarb masalalari	235
Ametov Quvondik Mamatjanovich , mustaqil izlanuvchi	
Yog'-moy sanoati korxonalarini kapitali rentabelligini oshirish yo'nalishlari.....	238
Amirzoda Hamrayev , katta o'qituvchi	
Banklararo to'lov tizimini raqamli iqtisodiyotdagi rolini oshirish choralari.....	244
Amonov Alisher , o'qituvchi	
Baholash faoliyatini raqamlashtirish istiqbollari.....	248
Bobirjon Aktamov , katta o'qituvchi	
Marketing xizmati samaradorligini baholashda PEST tahlil usulining ahamiyati va qo'llash imkoniyatlari	253
Boyjigitov Sanjarbek Komiljon o'g'li , katta o'qituvchi	
Moliyaviy hisobotning xalqaro standartlarining vujudga kelish zarurati, umumiy hisobotlarining tuzilishi va O'zbekistonning MHXSga o'tishida vujudga keladigan muammolar va ularni bartaraf etishning istiqbolli yo'nalishlari.....	259
Djurayeva Iroda Bahrom qizi , doktorant, o'qituvchi	
Samaradorlikni korxonada iqtisodiyotida tutgan o'rni	265
Fayziyeva Nilufar Shuxrat qizi , PhD, katta o'qituvchi	
Avtomobil transporti korxonalarida amortizatsiya xarajatlari va uning hisobini takomillashtirish masalalari...269	
G'anibayev Iloxomjon Shokiraliyevich , doktorant	
Turistlar statistik hisobini olib borish bo'yicha xalqaro standartlar va tajribalar tahlili	275
Jumanova Zilola To'ychiyevna , doktorant	
Tijorat banklari ipotekali kreditlarining qaytuvchanlik holatini barqarorlashtirish choralari	280
Jumayev Muzaffar Mahmud o'g'li , kafedra o'qituvchisi	
Raqamli iqtisodiyot sharoitida soliqlar va boshqa majburiy to'lovlarni amalga oshirishda raqamli texnologiyalardan foydalanish.....	284
M. Samiyeva , kafedra assistenti	
Assessment of the Economic Effectiveness of the Railway Transport System	288
Mannonov Shahruhmirza Abdurashidovich , independent researcher	
O'zbekistonda mikromoliya tashkilotlarining iqtisodiy faoliyat samaradorligini oshirish yo'llari.....	294
Nazarova Muslima Nazarovna , PhD, i.f.f.d., katta o'qituvchi	

Mamlakatimizda xizmat ko'rsatish sohasini rivojlanishining o'ziga xos xususiyatlari.....	301
Odilov Dilshodjon Tulqinovich	
O'zbekistonda paxtachilik majmuasining iqtisodiy samaradorligini oshirish	307
Xoliqov Tolibjon Luptullaevich , kafedra assistenti	
Ta'lim tizimi boshqaruvida "time menejmenti" texnologiyalarini qo'llash.....	311
Radjabova Gavxar Umarovna , kafedra dotsenti	
Improving Trade Effectiveness Through Merchandising: Theory and Practice	316
Ravshan Aliyevich Allayorov , Associate Professor	
An'anaviy moliya tizimidagi yangi yondashuv va yechimlar	319
Abrorov Sirojiddin , PhD; Bunyod Usmonov , PhD	
Ijtimoiy fondlar va maqsadli jamg'armalar faoliyatini takomillashtirish.....	325
Samiyeva Gulnoza Toxirovna , PhD, i.f.f.d.	
Tikuv-trikotaj korxonalarining brend jozibadorligini marketing strategiyalari asosida oshirish.....	332
Sh. Sh. Ziyayeva , katta o'qituvchi	
Surxondaryo mintaqasining ekoturizm salohiyati nuqtayi nazaridan baholash	337
Soatov Yusuf Xo'jayor o'g'li , mustaqil tadqiqotchi	
Совершенствование учета неиспользованных основных средств в Республике Узбекистан.....	340
Усманов Фаррух Обитжонович , научный сотрудник кафедры	
An'anaviy moliya tizimining metodologik muammolari, shuningdek moliya tizimida yuz beruvchi inqirozlar va ziddiyatli vaziyatlarning yuzaga kelish sabablari	348
Xabibullayev Dadajon Ro'ziboyevich , stajor tadqiqotchi	
Dehqon xo'jaliklarida mahsulot yetishtirish samaradorligini oshirishda tomorqa xizmati klasterlarini takomillashtirish	355
Xamrayeva Sayyora Nasimovna , kafedra professori; Ochilova Nargiza Akramovna , doktorant	
Transport xizmatlari bozorida marketing faoliyatini mexanizmlarini rivojlanishining asosiy tamoyillari	360
Nosirov Javlonbek Jamoliddin o'g'li , doktorant; Raxmatov Ziyodullo Nosirovich , dotsent	
BMT Barqaror rivojlanish maqsadlari doirasida kambag'allikni qisqartirish va oziq-ovqat xavfsizligini mustahkamlash masalalari.....	363
Yusupov M. S. , PhD	
Мировые финансовые центры точки роста экономики	369
Абдуллаев Анвар Фархадович , PhD., доцент кафедры	
XX asr jadid ma'rifatparvarlari Abdurahmon Toshkandiy va Abdulla Avloniy ijtimoiy qarashlaridagi umumiylik va xususiqlik	375
Abrorxon Asatulloev Asatulloevich , PhD	
Математическое обоснование вычисления моды и медианы в статистике.....	379
Бердикулова Ирода Райимкуловна , старший преподаватель; Усманов Шахзод Шохрухович , студент	
Yirik soliq to'lovchi korxonalar faoliyatini rag'batlantirishda soliq ma'murchiligining istiqbollari.....	390
G'aniyev Shaxriddin Vohidovich , i. f. d., Saipnazarov Sherbek Shaylavbekovich , PhD	
Sog'lomlashtirish turizmi klasterlari faoliyatida innovatsion faoliyatni boshqarishning kross-innovatsiyalar asosidagi modeli	395
G'ofurov Azizbek Umarjonovich , mustaqil tadqiqotchi	
Tijorat banklari faoliyatidagi kredit risklarini boshqarishni takomillashtirish yullari.....	400
J. Y. Isakov , i.f.d, professor	
Mehnat bozorining raqamlashgan iqtisodiyotdagi statistik masalalari.....	405
A. Abduvohidov , i. f.d., professor	
Davlat oliy ta'lim tashkilotlarida xarajatlar hisobini yuritish.....	407
Karayev Payzillaxon Yusufxonovich , PhD	
Актуальная ситуация в сегменте теневой экономики в Республике Узбекистан.....	412
Кошанов Абдимурат , независимый исследователь	
O'zbekistonda moliyaviy hisob va hisobotni MHXSlariga transformatsiya qilishda asosiy vositalar hisobini tashkil etish masalalari	416
Qurbonova Shaxrinoz , doktorant	
Erkin iqtisodiy hududlarda investitsion faollikni oshirish masalalari.....	420
Qilicheva Kamola Muzaffarovna , mustaqil tadqiqotchi	
Mahalliy byudjetlar xarajatlari ijrosining samaradorligini oshirish masalalari (Jizzax viloyati misolida).....	425
Mamayusupov Omonulla Mamatqulovich , erkin izlanuvchi	
Sug'urtada assistans xizmatlarini takomillashtirish	433
Maxmudov A. M.	
Цифровизация бухгалтерского учета.....	439
Мирсодикова Дилобар Дилшод кизи , самостоятельный соискатель	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlari faoliyatini rivojlantirishning moliyaviy mexanizmini takomillashtirish.....	445
Nasurova Kamola Ravshanovna , PhD	
Повышение эффективности депозитной политики в коммерческих банках.....	451
Нуриллаев Рахмат Ярашевич , к.с.х.н., доцент; Нуриллаев Шердил Жамолiddin угли , магистр	

Hufiyona iqtisodiyotni qisqartirish orqali mamlakat iqtisodiyotini rivojlantirish mexanizmlari	456
Pardayev Ilhomjon G'ulom o'g'li	
Uy-joy fondi boshqaruvini samarali tashkil etish	460
Berdiyeva Dilfuza Axatovna, PhD, dotsent	
Экономика знаний как высший ступень развития инновационной экономики	466
Хасанхонова Нодира Исаметдиновна, PhD	
Kichik biznes subyektlarini samarali investitsiyalashning ilg'or xorijiy davlatlar tajribasi.....	471
Ruziyeva Dilobar Isomjonovna, iqtisod fanlari nomzodi	
Davlat-xususiy loyihalarining mazmun-mohiyati, ilmiy-nazariy asoslari	481
Suleymanov Farrux Raximjonovich, mustaqil izlanuvchi	
Комплексный анализ хозяйственно-экономической деятельности и устойчивости АО "Узавтосаноат" 487	
Туйчиев Комилжон Лазизович, доцент кафедры	
Экономическая сущность и важность повышения эффективности	
производства каракулеводческой продукции.....	493
Тулкин Хайтмуродович Фармонов, профессор; Нуриллаев Жамолiddин Ярашевич, докторант	
O'zbekistonda tijorat banklari emission operatsiyalarining dolzarb masalalari	499
O'ktamova Nozima Narzulla qizi, PhD, kafedra dotsenti	
Инновационные методы энергосбережения как способ повышения	
конкурентоспособности предприятия	503
Хамдамова Гавхар Абсаматовна, к.э.н., профессор	
Hudud sug'oriladigan yerlarida suv resurslaridan foydalanish holati tahlili	508
Shoxujayeva Zebo Safoyevna, i. f. n., professor, katta ilmiy xodim	
Hududlarning moliyaviy-investitsion salohiyatini oshirishning nazariy va amaliy jihatlari	513
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, kafedra dotsenti i. f. d.	
Kichik biznes va xususiy tadbirkorlikda xodimlar faoliyatining axborot tizimlarini samarali tashkil qilish.....	521
Yuldashev Furqat Nurilloevich, doktorant	
O'zbekistonda raqamli iqtisodiyoti sharoitida elektron biznesni rivojlantirish yo'llari	524
Boboqulov Sanjar Baxronkulovich, PhD; Akramov G'ayrat Otobek o'g'li, talaba	
An Analysis of Green Taxation and Its Effect on Economic Growth	530
Fayzieva Nargiza Rabimovna, PhD	
Kichik biznes va tadbirkorlikni rivojlantirishning nazariy jihatlari	537
Qurbonov Jasurbek Pozilovich, kafedra dotsenti	
Raqamli iqtisodiyot sharoitida turizm industriyasining rivojlanishi va istiqboli	540
Abdulxakimov Zuxrali Tursunaliyevich, PhD, kafedra dotsenti	
O'zbekistonda energetika korxonalarini faoliyatida korporativ	
boshqaruvining baholash usullarini tahlili.....	544
Abduraxmonova Zarina Muysinjonovna, mustaqil tadqiqotchi	
O'rta Osiyo davlatlarida rekreatsiya turizmi.....	548
Shaymanova Nigora Yusupovna, doktorant	
Korxonaga investitsiyalari xususidagi ilmiy-nazariy yondashuvlar va qarashlar evolyutsiyasi.....	552
Eshqo'ziyev Oxunjon Oybek o'g'li, doktorant	
O'zbekiston sanoatining rivojlanish tendensiyalari, muammo va yechimlari.....	559
Shavqiyev Erkin, i. f. n.	
"Yashil iqtisodiyot" ga o'tish zaruriyati, dastaklari va uning o'ziga xos tamoyillari	565
Berdiyev Baxtiyor Sodiqovich, kafedra dotsenti	
Innovatsion faoliyatni rivojlantiruvchi omillar va ulardan samarali foydalanish yo'nalishlari	571
Ashurov Maxammadjon Sotvoldiyevich, i. f. n., kafedra dotsenti	
Ijtimoiy tarmoqlar analitikasi.....	576
S. Qulmatova, PhD, dotsent	
Analysing the Functioning of Enterprise Management in the Context of Institutional Reforms	581
Kurpayanidi Konstantin Ivanovich, Professor	
Qishloq xo'jaligi ishlab chiqarishi samaradorligini baholash	586
Ruxsatova Rushana O'ktamovna, erkin tadqiqotchi	
Soliq tushumlarini prognozlashtirish modellarini qurishning klassik va intellektual usullari	593
Narmanov Ulug'bek Abdugapparovich, PhD; Maqsudov Azamat Maqsud o'g'li	
Kompaniyani samarali boshqarishda marketingning o'rni va uning tamoyillarini qo'llash istiqbollari.....	598
Usmonova Dilfuza Ilhomovna, kafedra dotsenti	
Экономическая безопасность и факторы влияющие на неё.....	602
Абдишукуров Шерзод Шавкат угли, научный сотрудник	
Oliy ta'lim muassasalarining moliyaviy manbalari bo'yicha xarajatlar hisobi va uni takomillashtirish.....	608
Artikov Kurbonazar Amonovich, mustaqil ilmiy tadqiqotchi	
Innovatsion iqtisodiyot sharoitida inson kapitaliga yo'naltirilgan investitsiyalarning ahamiyati.....	614
Asamxodjaeva Shoira Shukurullaevna, katta o'qituvchi	

Перспективы развития инноваций и роль стартапов: зарубежный опыт, проблемы и решения.....	618
Ачилова Ширин Шавкат кизи , старший преподаватель	
Tijorat banklari tomonidan jismoniy shaxslarni kreditlashda garov ta'minotini takomillashtirish	622
Bazarova Nigora Ravshanovna , kafedra dotsenti	
Sug'urta tashkilotlari investitsiya faoliyatini boshqarish masalalari	627
Kenjayev Ilhom G'iyozovich , iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)	
Organizational Factors Influencing Leadership Styles and Procurement Outcomes	632
Saidakhmedov Islomjon Uligbekovich , Scientific researcher	
Tijorat banklari faoliyati samaradorligini oshirishda raqamli texnologiyalardan foydalanish yo'llari	637
Mirpulatova Luiza Mansurovna , doktorant	
Tijorat banklarining tadbirkorlik subyektlarini kreditlash metodologiyasining ekonometrik tahlillari.....	642
Norov Akmal Ruzimamatovich , DSc, kafedra professori	
Tijorat banklarida kreditlash amaliyotini takomillashtirish yo'llari	649
Norova Nozima Nabiyeвна , katta o'qituvchi	
Hufiyona iqtisodiyotni qisqartirish orqali mamlakat iqtisodiyotini rivojlantirish mexanizmlari	657
Pardayev Ilhomjon G'ulom o'g'li	
Jahondagi kuzatilayotgan globallashuv va tabiatdagi o'zgarishlar oqibatida kelib chiqayotgan turli xatarlardan himoya qilishda sug'urta tashkilotlari oldida turgan vazifalar ("O'zbekinvest" EISK AJ misolida).....	661
Sayfullo Mirzoyev	
International Experiences on Restoration of Financial Stability Through Indicators in Commercial Banking Sector	666
Solijonova Muxlisa Azamatovna	
Pensiya yoshining pensiya ta'minoti tizimiga ta'siri.....	668
Tursunov Jaxongir Pulatovich , DSc	
Mamlakat iqtisodiyotini islom moliya instrumentlari orqali rivojlantirish istiqbollari.....	673
Xalikov Ulug'bek Rustamovich , PhD	
Sug'urta kompaniyalari va tijorat banklari integratsiyalashuv jarayonini zarurligi va ahamiyati.....	678
Xudoyberdiyeva Sadoqat Abdumannonova , mustaqil izlanuvchisi	
Qishloq xo'jaligi korxonalarini davlat tomonidan qo'llab quvvatlashning innovatsion menejment tamoyillari... 683	
Shaniyazova Zamira Oralbayevna , PhD	
Тенденции развития жилищного строительства.....	688
Алиева Зилола Маматвалиевна , доцент кафедры	
Tadbirkorlik subyektlarini moliyalashtirishning innovatsion usullari.....	692
Shakirova Nigora Axralovna , kafedra dotsenti v.b.	
Nodavlat notijorat tashkilotlari mablag'larining shakllanishi va nazorat qilinishi.....	698
Xusanov Nishonboy Abdusattarovich , filologiya fanlari doktori, professor	
Спиртные напитки - вред здоровью	702
Кариева Халима Икромжоновна , старший преподаватель кафедры	
Importance of Social Infrastructure Development in Rural Areas	706
Munisa Alimova	
Davlat xizmatida agile loyiha boshqaruvi texnologiyasidan foydalanish.....	709
Isaqova Zebo Murodovna , f.f.n. (PhD), tadqiqotchi	

XX ASR JADID MA'RIFATPARVARLARI ABDURAHMON TOSHKANDIY VA ABDULLA AVLONIY IJTIMOIIY QARASHLARIDAGI UMUMIYLIK VA XUSUSIYLIK

Abrorxon Asatulloev Asatulloevich

Falsafa fanlari doktori (PhD), Guliston davlat pedagogika instituti
 Ta'lim sifatini nazorat qilish bo'lim boshlig'i

Annotatsiya: Mamlakatimiz uchun yoshlar tarbiyasi jarayoni, ayniqsa, ma'naviy tarbiya dolzarb, muhim va hattoki davlat siyosati darajasigacha ko'tarildi. Yosh avlod tarbiyasida axloqiy fazilatlarini shakllantirish XX asrda milliy uyg'onish davri g'oyalar rivojida qanchalar ahamiyatga ega bo'lgan bo'lsa, XXI asrda Yangi O'zbekistonda Uchinchi Renessansni yaratishda ham o'ziga xos ahamiyatga ega bo'ladi.

Kalit so'zlar: Toshkent jadidchiligi, "Al-Isloh", tanqidiy nutqlar, musulmon xayriya jamiyati, "panislamizm" yoki "millatchilik", yangi usul maktabi.

Abstract: For our country, the process of youth education, especially spiritual education, is relevant, important and even raised to the level of state policy. The formation of moral qualities in the upbringing of the young generation was as important in the development of the ideas of the national renaissance in the 20th century as it is in the creation of the Third Renaissance in New Uzbekistan in the 21st century.

Key words: Tashkent jadidism, "Al-Isloh", critical discourses, Muslim charitable society, "pan-Islamism" or "nationalism", new school of method.

Аннотация: Для нашей страны процесс воспитания молодежи, особенно духовного воспитания, актуален, важен и даже поднят на уровень государственной политики. Формирование нравственных качеств в воспитании молодого поколения имело столь же важное значение в развитии идей национального возрождения в XX веке, как и в создании Третьего Возрождения в Новом Узбекистане в XXI веке.

Ключевые слова: Ташкентский джадидизм, "Аль-Ислах", критические дискурсы, мусульманское благотворительное общество, "панисламизм" или "национализм", новая методическая школа.

KIRISH

Toshkent jadidchilik faoliyatining eng yirik markazi edi. Uning nashriyot hunari eng yirik, yangi usuldagi maktablari esa Turkistonda eng ko'p bo'lgan.

Abdurahmon Sayyoh va Abdulla Avloniy ko'p jihatdan o'z hamkasblari bilan bir xil edi. Shuningdek, madaniyatli oilada tug'ilishgan. Ularning har ikkalasi ham Toshkentdagi madrasalar tahsilini olganlar. Bu davrga kelib Toshkentda yangi usuldagi maktablar keng tarqalgan bo'lib, ularning egalari jadidchilikning muhim yadrosi bo'lgan edi. Shunga qaramay, ko'pchiliklari eski madaniy elitadan chiqqan edi. "Ular eski xurofotlar, madrasalarni isloh qilish, odamlar hayoti, sivilizatsiya va jamiyatdagi o'zgarishlar haqida o'ylay boshlashdi" [1:15].

Abdurahmon Toshkandiyning ildizlari madrasada ko'paytirilgan musulmon ilmi analarida mustahkam ildiz otgan va u madaniy jamiyatda yaxshi aloqalarga ega bo'lgan inson uchun mavjud barcha manbalardan foydalana olgan [1:20]. Darhaqiqat, rus davrigacha madaniy elitani tark etgan jadidlar soni hayratlanarli. Eng ko'zga ko'ringan jadidlarning bir qatori ulamolar edi. Shuni ham unutmash kerakki, ulamolar ko'pincha tasvirlanganidek, og'zini mahkam tutmaganlar. Masalan, Edvard Allvort qadimchilarni "ichki qattiq urf-odatlar va qat'iy an'analar bilan boshqariladigan, o'ta konservativ amaldorlar va ulamolar bu madaniy-ijtimoiy mutafakkirlar g'oyalaridan bahramand bo'lishlarini tasavvur ham qila olmaganlar" deb ta'riflaydi" [3:430]. Amalda jadidlarni raqiblaridan ajratib turuvchi chiziqlar ancha yuqaroq edi. Jadidchilik harakatining boshqa faollari ham madrasa bilan yanada chambarchas bog'langan [4:4].

Toshkentda ham, boshqa joylarda ham boshqa ulamolar turli islohot shakllari bilan mashg'ul edi. Jumladan, Abdurahmon Sayyoh ko'plab jadidchilar ta'rifiga to'g'ri keladi: u ko'p sayohat qilgan, boy yozuvchi va noshir bo'lgan, 1915-yilda "Al-Isloh" ("islohot" – arabcha) jurnalini nashr eta boshlagan. Ammo u yangi o'qitish usuliga ishtiyoqmand emas edi.

Bunday uyg'onuvchi ulamolar va jadidlar o'rtasidagi farq juda muhim, chunki u jadidchilikning muhim xususiyatidan dalolat beradi. Shunday qilib, qisqacha tafovut qilishga arziydi. G'arbning bir qator olimlari, ulardan biri Jon Uilyam Draper jadidchilikni musulmon an'analarning tub islohoti sifatida asoslashga harakat qildilar [5:367–372].

Abdurahmon Sayyoh va Abdulla Avloniy boshqa joylarda ishlab chiqarilgan modernistik ilohiyotdan foydalanarlar. Jadidchilik traektoriyasi uni butun dunyo, jumladan, islom qayta qurishga intilayotgan zamonaviylikka zamonaviy "javob" sifatida Rossiya istilosi natijasida yuzaga kelgan Markaziy Osiyo jamiyatidagi o'zgarishlarga joylashtiradi. Agar 19-asrda Toshkentda taqlid va muqaddas islomga qaytish masalalari bo'yicha keng bahs-munozaralar bo'lsa, uning vorislari jadidlar emas, balki "Al-Isloh"ni nashr etgan ulamolarning uyg'onuvchi qatlami bo'lgan.

Jadidlar bilan Toshkent elitasi o'rtasidagi munosabatlar ham ikki tomonlama edi. 1909-yilda Toshkentda birinchi musulmon xayriya jamiyati tashkil qilinib, uning asoschilari Munavvar qori va Avloniy edi.

Jadidlar va yangi elita (Markaziy Osiyo jadidlari) bir hodisaning bir qismi edilar, ya'ni Rossiya hukmronligi ostida Markaziy Osiyo iqtisodiyotining o'zgarishi, lekin ikkala ijtimoiy hamjamiyat kelajakda turli manfaatlariga ega bo'lishi kerak edi. Abdurahmon Sayyoh va Abdulla Avloniy yangi madaniy elita sifatida yangi sharoitlarga dosh berish uchun ularga meros bo'lib qolgan madaniy an'analarni o'zgartirish zarur deb hisoblardi. Boshqa tomondan, savdo sohasi vakillari (savdogarlar va boshqalar) yangi tuzum sharoitida yaxshi natijalarga erishdilar va ularning aksariyati yangi imkoniyatlardan qanoatlanib, islohotlarni shoshilinch zarurat deb hisoblamadilar.

Jadidlar jamiyatning turli qatlamlaridan chiqqan. Ularni o'zgarish istagi va madaniy kapitalga ega bo'lish birlashtiradi. Bu ularni madaniy islohotlar haqida o'ylashga undadi va hayotlarida eng ko'p zavqlangan bir oz qulaylik ularga o'z kuchlarini sarflashga imkon berdi. Zero, Abdurahmon Sayyoh va Abdulla Avloniy o'zlarining tanqidiy nutqlari natijasida bir guruh bo'lib shakllanganlar. Ularning birdamlik tuyg'usi kelajakka bo'lgan umumiy qarashlari, shuningdek, umumiy tadbirlarda ishtirok etishlaridan kelib chiqadi.

Abdulla Avloniy islohotining asosiy instituti yangi uslub maktabi edi. Bu maktablar kelajak avlod qalbi va ongi uchun kurash maydoni edi. Ular orqali Avloniy maktabdan mutlaqo farq qiladigan bilish uslubini tarqatdi va shu tariqa jamiyatda ularning g'oyalarini qabul qiluvchi guruhni vujudga keltirdi.

Bu maktablar harakatning ijtimoiy takror ishlab chiqarishida ham muhim ahamiyatga ega edi. Birinchi yangi usul maktablari bir necha fidoyi shaxslar tomonidan tashkil etilgan bo'lsa, 1917-yilga kelib yangi usul maktablari ko'pincha o'z bitiruvchilari tomonidan ta'minlangan [6:274]. Avloniy xayrixohlik jamiyati kabi jamiyatning yangi shakllarini ham ishtiyoq bilan qabul qildi.

Abdurahmon Sayyoh, ehtimol, jadidlar spektrining konservativ uchini ifodalagandir. Arxiv hujjatlari uning eng yaqin safdoshlarining ko'pchiligi jadidchilik g'oyasi bilan bog'liq bo'lmagan ulamolar bo'lganini va uning asarlari janr va mazmun jihatidan eng an'anaviy bo'lib qolganligini ko'rsatadi. Boshqa jadidchilar esa eski tuzumni, undagi ulamolarning rolini ancha ochiqroq tanqid qilganlar. Darhaqiqat, 1910-yilga kelib Turkistonda jadidlarning ikkinchi avlodini ko'rish mumkin edi. Madrasa an'analari yoshroq va unchalik mustahkam bo'lmagan ular o'z jamiyatlarining bugungi ahvoriga nisbatan sabrsizroq, hukmlarida esa qattiqroq edilar.

Turkiston jadidlari Rossiya imperiyasining boshqa hududlaridagi jadidlarga qaraganda islom madaniy an'analari ancha yaqin edilar. Ammo bunga qaramay, ularning yoshligi ajoyib xususiyat edi. Jamoatchilik faoliyatini boshlaganida Abdurahmon Toshkandiy bor-yo'g'i yigirma uch yoshda edi, Avloniy esa o'n olti yoshida she'r yoza boshlagan.

Abdurahmon Sayyoh va Abdulla Avloniyning yoshligi ularning ulkan iste'dodi va tuganmasdek ko'ringan kuch-g'ayratining manbai bo'lgan, ammo yoshning o'zi madaniy kapital bo'lgan jamiyatda ularning eng katta to'sig'i edi. Ular Markaziy Osiyodagi kam sonli jadidlardan zamonaviy, dunyoviy ruscha ta'lim olishlari bilan ham ajralib turardi. Abdurahmon Sayyoh va Abdulla Avloniy Markaziy Osiyo musulmon madaniy an'analari modernizatsiya qilishdi, ular Yevropa tafakkuri ritorikasini yaxshi bilardilar. Har ikkala ma'rifatparvar musulmon jamiyati bilan madaniy o'zgarishlarni amalga oshirish uchun so'zlashgan, ular rus davlati va rus jamiyati bilan siyosiy o'zgarishlarni amalga oshirish uchun gaplashdilar.

Abdurahmon Sayyoh va Abdulla Avloniy loyihasi dunyoni yangicha idrok etish va unda Markaziy Osiyoning tutgan o'rniga asoslangan edi. Ushbu dunyoqarashning asosi taraqqiyot g'oyasini o'zlashtirish edi. Jadidlar o'z yoshining boshqalarnikidan farq qilishini aniq anglaganlar. "O'tmishda bir fan yoki hunardan o'sha davr taraqqiyoti uchun foydalanilgan bo'lsa, bu asrda barcha fanlar va hunarlar birga rivojlanadi. Bu ilm-fan va taraqqiyot asridir. Ilm bu asrda hech qachon ko'rmagan narsani ko'radi" [7:17–21] deb yozilgandi "Jadid" darsligida. Ilm-fan o'z nufuzini rivojlantirdi, natijada "Taraqqiyot" atamasi "rivojlanish", "o'sish" va "yuksalish"ni o'z ichiga olgan semantik diapazonga ega bo'ldi. Jadidlar loyihasidagi taraqqiyotning ahamiyati, ehtimol, ularni guruh sifa-

tida ifodalashda ham o'zlari, ham boshqalar tomonidan eng ko'p qo'llaniladigan atama taraqqiyparvar, "ilg'or" bo'lganligi ta'kidlandi. Bu taraqqiyot umumbashariy hodisa bo'lib, bilimni o'stirishda barcha uchun ochiq edi.

Tarixiy zamonda doimiy taraqqiyot va o'zgarishlar g'oyasi naqadar yangi bo'lganligi Abdurahmon Sayyohning hayot maqsadlarini ko'rsatishga bag'ishlangan maqolasida bu tushunchani birinchi tamoyillardan boshlab tushuntirishga qaratilgan sa'y-harakatlaridan yaqqol ko'rinadi. Insoniyat yaratilishning boshida zaif, bilim va ko'nikmadan mahrum bo'lgan bo'lsa-da, asta-sekin unsurlarni yengib chiqdi: "Dunyoda odamlar tomonidan amalga oshirilgan o'zgarishlarni inkor etib bo'lmaydi. Bu o'zgarishlar taraqqiyotmi yoki pasayishmi? Ya'ni insoniyat yaratilishdan hozirgi kungacha oldinga yoki orqaga harakat qildimi? Albatta, oldinga, ya'ni ular oldinga siljishdi va ular hozirgi kungacha bir nuqtada to'xtamadilar. Masalan, bir necha yil avval biz temir yo'lni asosiy transport turi deb hisoblardik. Ammo bir muncha vaqt o'tgach, inson bilimining kuchi samolyotni ixtiro qildi va biz noto'g'ri ekanligimizni isbotladi. Shunday qilib, insoniyat yaratilishdan to hozirgi kungacha ilgari ketgani, bizning zamonamizdan keyin ham taraqqiy etishi, ya'ni oldinga intilishi ma'lum bo'ladi. Keyin Abdurahmon Sayyoh o'z mavzusini din mavzusi bilan bog'laydi, lekin u yerda ham taraqqiyot tushunchasi seziladi. Xudo insoniyatga asrlar davomida yo'l-yo'riq ko'rsatib kelgan, ammo oldingi payg'ambarlar ma'lum guruhlariga Xudoning xabarini yetkazishgan. Insoniyat ma'lum darajaga yetgandan keyingina Xudoning so'nggi xabariga tayyor edi. Shunday qilib, Abdurahmon Sayyoh tarixning evolyutsion qarashiga islomni singdiradi. Biroq, bizning nuqtayi nazarimizdan, ushbu maqola tarixni insoniyat taraqqiyotining dalili sifatida bir ma'noda ko'rib chiqishi bilan muhimdir.

Abdurahmon Sayyoh va Abdulla Avloniy yangi bilimlar yordamida eng muhim madaniy qadriyatlarni o'zlarining zamonaviy voqeliklariga mos ravishda qayta baholashga intildilar. Ular "panislomizm" yoki "millatchilik" kabi mavhum g'oyalar bilan shug'ullanmay, balki bu tushunchalardan butun Markaziy Osiyodagi ijtimoiy kurashlarni boshqarishda foydalanganlar. Kitoblar chop etilmasdan turib, jadidchilik bo'lmas edi. Abdurahmon Sayyoh va Abdulla Avloniy gazeta va bosma nashrlar chiqarish qobiliyati bilan mashhur edilar. Bu ilm tarqatish va odamlarni ma'rifatli qilish uchun zarur edi. Shuning uchun ham ularning kitob va gazeta nashr etish va chop etishi muhim faoliyat edi. Bu Rossiyaning zabt etishidan oldingi holatga keskin qarama-qarshilik ko'rsatdi, chunki Markaziy Osiyoda bilimlarni olish va yetkazish ulamolar orasida, asosan, og'zaki shaklda mavjud edi. Bilim odamlar o'rtasidagi shaxsiy muloqot orqali uzatildi. Bilimga ega bo'lish jamiyatda insonning mavqei va obro'-e'tiborini belgilaydigan axloqiy va madaniy darajani ta'minladi. Matbaa, temir yo'l, telegraf va zamonaviy pochta tizimining paydo bo'lishi bu madaniy naqshlarni o'zgartirib yubordi va jadidlarga o'z jamiyatidagi madaniy taraqqiyot yo'nalishini oldindan belgilash imkonini berdi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Xulosa o'rnida shuni aytish kerakki, Abdurahmon Sayyoh va Abdulla Avloniylarning inson aql-zakovatining dunyo muammolarini hal etish qobiliyatiga bo'lgan ishonchi taraqqiyot tushunchasi bilan chambarchas bog'liq bo'lib, bu ularning dunyoqarashining teranlashuviga xizmat qilgan.

Taraqqiyot tushunchasi bilan ularning islomga e'tiqodi o'rtasida hech qanday ziddiyat yo'q edi. Darhaqiqat, faqat bilim musulmonlarga islomni to'g'ri anglashga imkon bera olardi, islomning o'zi esa taraqqiyotning eng yaxshi kafolati edi, o'sha davrdagi jadidlarning jamiyat tanqidi zamirida din, tarix va siyosat haqidagi yangi tushuncha va bilimlar yotardi. Abdurahmon Sayyoh va Abdulla Avloniylarning jamiyatni tanqid qilishlari unda ko'rgan tartibsizliklar bilan bog'liq edi. Maktab tartibsiz, sanitariya-gigiena qoidalariga rioya qilinmagan va pedagogik ma'lumotga ega bo'lmagan savodsiz o'qituvchilar tomonidan boshqarilgan, maktablarni tekshirish tizimi, maktablar tashkil etuvchi tashkilotlar, boylarning xayriya ishlari uyushgan shaklda bo'lmagan. Abdulla Avloniylarning jamiyatdagi bu inqirozni yengib o'tishga qaratilgan sa'y-harakatlari ularning islohotchilik loyihasining asosiy xususiyati hisoblanadi. Ular islohotchi sifatida tartibning samaradorligiga ishonch va vaziyatga zamonaviy nuqtayi nazar bilan qaraydi.

Markaziy Osiyo musulmon jamiyatida jadid vakillari Abdurahmon Sayyoh va Abdulla Avloniy paydo bo'layotgan institutsional shakllarni yaratishda o'z muxoliflari bo'lmish qadimiylarga nisbatan ma'lum ustunlikka ega bo'ldilar. Bundan tashqari, Markaziy Osiyo madaniyati va islomning o'zini talqin qilish uchun yangi jamoat maydoni yaratildi, unda qadimiylar islomning an'anaviy tashuvchilari edilar. Institutsionalizatsiya jarayoni na oson va na bir chiziqli edi, chunki moddiy qiyinchiliklar qadimiylar qarshiligi va mustamlaka davlatidagi aloqa qiyinligi bilan birlashdi. Shubhasiz, jadidlarning intilishlari bilan erishgan yutuqlari o'rtasida katta farq bor edi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Rajabov S. O'zbek pedagogik fikrining asoschisi. // O'zbek tili va adabiyoti, 1989, no. 5, s. 15.
2. Edward Allworth, The Modern Uzbeks: A Cultural History. Stanford, 1990. R. 120.
3. Ayina, 1 June 1915, s. 430.
4. Begali Qosimov, Tavallo (1882–1939), Toshkent, 1993. -b. 4.11.

5. Edward J. Lazzerini, The Revival of Islamic Culture in Pre-Revolutionary Russia: Or, Why a Prosopography of the Tatar Ulema? "v knige Ch. Lemerciyer Quyelquyejay et al., eds., Passé turco-tatar, présent soviétique: études offertes à Alexandre Bennigsen (Paris, 1986), 367–372.
6. Begali Qosimov, Mirmuhsin Shermuhamedov (Fikri) va uning adabiy muhiti" (kand. diss, Tashkent. 1967); OSE, VII: 274, s.v. Shermuhamedov, Mirmuhsin/
7. Kamshad H. Modern Persian Prose Literature. Cambridge, 1966. P. 17–21
8. Asatulloev, A. A. (2021). Ethical Views Of Abdurahmon Sayokh Tashkandi (In The Classification Of Works Meyor Ul-Ahloq) // Oriyental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciencies, 1(9), 880–885.
9. Asatulloev, A., & Sayyoh, A. (2022). Socio-Ethical Views Of Abdurahmon Tashkendi And The Content Of The Work On 'Meyor Ul-Ah' (Axloq Me'yorlari) // European International Journal of Multidisciplinary Research and Management Studiyes, 2(10), 218–224.
10. Begali Qosimov, Mirmuhsin Shermuhamedov (Fikri) va uning adabiy muhiti" (kand. diss, Tashkent. 1967); OSE, VII: 274, s.v. Shermuhamedov, Mirmuhsin.
11. Abrorkhon Asatulloev, Kendjayev Shavkatdjon, Ravshanova Gulkhayo. In the twentieth century, Turkestan national media outreach ideas published by Abdurakhmon Sayyoh Tashkendi, entitled "Rule of Law". International journal of advanced sciencye and technology. 2020, vol. 29, № 5. Pp. 1781–1784 <http://sersc.org/journals/index.php/IJAST/article/viyew/10308>.

Yashil

IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Xondamir Ismoilov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2023. № 10

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelmasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.

Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: [@iqtisodiyot_77](https://t.me/@iqtisodiyot_77)

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, [@iqtisodiyot_77](https://t.me/@iqtisodiyot_77) telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnalning ilmiyligi:

"Yashil iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali

O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi rayosatining

2023-yil 1-apreldagi 336/3-sonli qarori bilan ro'yxatdan o'tkazilgan.

